

Tárgytematika / Course Description

Védőnői módszertan alapjai, obszerváció

ESNB_EGTM105

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Soósné dr. Kiss Zsuzsanna

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/1/2

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók ismerjék meg a védőnői hivatás történetét, a védőnői munkát meghatározó jogi és szakmai szabályozókat, alapvető munkamódszereket. Legyenek tisztában a védőnőtől elvárt szakmai, etikai, viselkedési szabályokkal. Nyerjenek betekintést a különböző védőnői szolgáltatási formákba.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Előadás

- 1. hét:** Tantárgyi követelmények ismertetése. A házi dolgozatok elkészítésének, a hallgatói előadások megtartásának szempontrendszerei. Az obszervációs gyakorlatokkal kapcsolatos információk, szabályok, feladatok. Ismerkedés.
- 2. hét:** A védőnői hivatás kialakulása, története, a védőnők helyzete, alapfeladatai napjainkban I..
- 3. hét:** A védőnői hivatás kialakulása, története, a védőnők helyzete, alapfeladatai napjainkban II..
- 4. hét** A védőnői hivatás kialakulása, története, a védőnők helyzete, alapfeladatai napjainkban III.
- 5. hét:** A védőnő helye az egészségügyi ellátások (1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről, 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról, 2020. évi C. törvény az egészségügyi szolgálati jogviszonyról) rendszerében, együttműködés az egészségügyi dolgozókkal. A védőnő és a nem egészségügyi szolgáltatók, szakemberek kapcsolatrendszere.
- 6. hét:** A prevenció elmélete és gyakorlata. A védőnői munka módszerei és színterei. A helyes védőnői kommunikáció alapjai, kommunikáció a különböző életkorú, statusú egyénekkel, családokkal, csoportokkal.

Az etikus védőnői viselkedés alapjai.

7. hét: A védőnői munka, az egyes védőnői szakmaterületek bemutatása a vonatkozó törvények, rendeletek, szakmai szabályozók alapján:

EMMI: Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok (MEES 2.0. változat) – védőnői vonatkozások

A kórházi védőnő tevékenysége. NEFMI szakmai protokollja a kórházi védőnői feladatokról a szülészeti és újszülött ellátásban.

8. hét: A területi védőnő tevékenysége (49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról), feladatok a várandósgondozásban (26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról.

9. hét: Az iskolai védőnő tevékenysége (26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról).

10. hét: A CSVSZ-es védőnő tevékenysége (1992. évi LXXIX. törvény a magzati élet védelméről).

Védőnők egyéb munkaterületeken.

11. hét: Betekintés a védőnői módszertani ismeretekbe (a gondozottak megismerése, gondozásmódszertan).

12-13-14. hét: Hallgatói referátumok. A védőnői hivatás története I., II., III.: Hallgatói gyűjtőmunka bemutatása. Az obszervációs gyakorlatok (kórházi védőnő, területi védőnő, iskolai védőnő munkájának megfigyelése, megfigyelésen alapuló tanulás) tapasztalatainak a megbeszélése, szakmai rendszerezés. Összegzés, visszajelzések. Értékelés.

Gyakorlat

1. hét: Bemutatkozás. A gyakorlat kereteinek, szabályainak megbeszélése.

2. hét: Védőnőkkel kapcsolatos hallgatói személyes élmények és tapasztalatok.

3. hét: Az ideális védőnő. A helyes védőnői magatartás, elvárt viselkedés.

4-5-6. hét: A védőnői hivatás történetével kapcsolatos dokumentumok tanulmányozása, feldolgozása, megbeszélése.

7. hét: A védőnői munka, az egyes védőnői szakmaterületek bemutatása a vonatkozó törvények, rendeletek,

szakmai szabályozók tanulmányozása:

EMMI: Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok (MEES 2.0. változat) vonatkozó részek – védőnői vonatkozások

A kórházi védőnő tevékenysége (NEFMI szakmai protokollja a kórházi védőnői feladatokról a szülészeti és újszülött ellátásban).

8. hét: A területi védőnő tevékenysége (49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról), feladatok a várandósgondozásban (26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról

9. hét: Az iskolai védőnői tevékenység (26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról).

10. hét: A CSVSZ-es védőnői tevékenység (1992. évi LXXIX. törvény a magzati élet védelméről, 32/1992. (XII. 23.) NM rendelet a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról).

11-12-13-14. hét: Az obszervációs gyakorlatok (kórházi védőnő, területi védőnő, iskolai védőnő munkájának megfigyelése, megfigyelésen alapuló tanulás) tapasztalatainak a megbeszélése, szakmai rendszerezés. Visszajelzések, értékelés.

28 óra obszervációs védőnői szakmai gyakorlat

PAEOK megismerése (védőnőképzésünk kórházi gyakorlatainak színtere), Skill labor megtekintése.

Betekintés a kórházi védőnői munkába.

Betekintés a területi védőnői munkába.

Betekintés az iskolai védőnői munkába.

Betekintés a CSVSZ-es védőnő védőnői munkába.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Az aláírás feltételei

A TVSZ-ben előírt kötelező tanórai jelenlét (a hallgatói hiányzások pótlásának módját aktuálisan az oktató megbeszéli a hallgatóval).

Egyéni vagy kiscsoportos munka keretében a védőnői hivatással kapcsolatos kutatómunka végzése (régóta a szakmában dolgozó védőnővel interjú készítése, régi eszközökről, dokumentumokról fotó készítése védőnői engedéllyel, szakirodalmi kutatómunka, szolgálat megismerése), erről egy házidolgozat (6-8 oldal) elkészítése és az órákon történő prezentálása (PPT anyag bemutatása).

Minden hallgató az obszervációs gyakorlatokról, a megfigyeléseiről a Munkanaplójában feljegyzést készít. A Munkanaplót és a teljesített gyakorlatról az igazolást leadja a tantárgyfelelős oktatónak.

Egyénileg elkészíti az ún. „Hasznos információk a védőnői szolgáltatásokról szülőknek” c. kiadványt.

Gyakorlati jegy

A gyakorlati jegy minősítése a házi dolgozat, az előadás megtartása és a „Hasznos információk a védőnői szolgáltatásokról szülőknek” c. kiadvány eredményei alapján történik, ötfokozatú érdemjeggyel. A részfeladatok mindegyikét legalább 61%-ban teljesíteni kell.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Altórajai P., Bodó T, Futó G, et al.: IRÁNYTŰ védőnői komplex továbbképzés. Hallgatói kézikönyv, GYEMSZI, Budapest, 2014. ISBN 978 615 80062 2 4

Soósné Kiss Zs., Szabó-Németh P., Horváth K. A védőnő-orvos együttműködés, mint a 108 éve működő Magyar Védőnői Szolgálat egyik alappillére? ORVOSI HETILAP, 2023. in press

A védőnői munkát meghatározó legfontosabb jogi és szakmai szabályozók

1992. évi LXXIX. törvény a magzati élet védelméről vonatkozó részek

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99200079.tv>

NEFMI szakmai protokollja a kórházi védőnői feladatokról a szülészeti és újszülött ellátásban

https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/903/fajlok/szakmai_iranyelve_vedono.pdf

49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=84519.289052

26/2014. (IV.8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról, http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=168562.318326

26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700026.nm>

EMMI, Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok kézikönyv (MEES 2.0. változat)

http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2969/fajlok/EMMI_kozlemeny_Egeszsegugyi_%20Standardok.pdf

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Kahlichné Simon M.: A védőnői hivatás története. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2015. ISBN 978 963 226 530 8

Kereki J., Major Zs. (szerk.): Őrzők. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest, 2014. ISBN 978 963 86911 9 4

Székely L., Szél É., Szeles V, Kispéterné: Védőnői módszertan. Semmelweis Egyetem ETK, Budapest, 2006. ISBN 963 7152 23 7